

Ильнетская СРЕДНЯЯ ШКОЛА

Литературный марафон.
«Книга – мемнан йолташна.»
(«Книга- наш друг.»)

Представила и провела
Абраимова Талгата Николаев

Литература марафон «Книга – мемнан йолташ».

Цель: школышто турло классыште тунемше-влакым келшен
Илаш, пашам пырля ышташ туныкташ, шочмо
литературым йораташ, книгам лудаш да аклен мошташ
кумыландам, уш-акылыштым пойдараш.

Классым сорастараш: Плакат-влакым вирандаш:
«Книга пашаштеполша, йосым чыташ туныкта».
«Книга-шинчымаш памаш ».
«Уш- акылжым чолганда, чон порылыкым

виянда, ушан-шотан лийын күшкеш»(е.н.ильин)

Кучылтмо материал: Участник-влакын оныштышт
эмблема, шижтарыше пале-влак.

Вудышо: Поро кече, пагалыме йолташ-влак! Таче ме тенdam
школнан келшен илыше кок еш коклаште эртаралтше
танасымашым ончаш ужына. Эн чолга, эн ушан, эн
веселайоча-влакым ончыко эрташ йодына.

(муро почеш кок команда ончыко лектеш)

Вудышо: Ме чыланаттине еш нерген лишкырак палыме
лийнена. Туге вет? Мут команда-влаклан пултеш
(шкенышт нерген палдарат)

Вудышо: Таче ме тендан дene танасымашым ончаш
попыненна. Палена, учашымаш нигунамат жюри деч посна
огеш эрте. Тугеже, таче команда-влакым аклаш туналыт:

1
2
3

Нұнылан тыгай паша пултеш: кажне танасымаш деч вара
сеньше командын сондыкышкыжо жетонным

пыщташ, модыш мучаште жетон-влакым шотлаш. Икымше командын жетонжо йошкарге, весыжын канде тусан лийыт.

Вудышо: Ну, тугеже туналына веле. Йодыш-влаклан вашешташ ямде улшо команде шижтарыше палыжым нолталеш, кычкырыме вашмут шотыш огеш наалт. Акльше-влакым (жюриим) ко ончычрак палыжым нолталеш манын ончаш йодына:

1. Литература викторина:

- 1) «Пакча» басныште. Г. Микай могай сурет вольыкым суретла? (Сосна) Сосна-Соснак. Нигунам пакчаш ит пурто соснам.
- 2) «Кутко суан» йомак-поэмыште мыньяр тусан кутко ващлиялтыт? (Тидыже кутко-шем кутко, кутко-ер кутко, Сар кудко-сад кудко).
- 3) М Шкетан «Мичун уке ачажат» ойлымашты же изи рвездын аваже идалыкын могай пагытышты же илыш дene чеверласа? (телым)
- 4) «Канде ер воктене» ойлымашын геройжо-влакмогай книгам лудыт? (Жюль Верн «Дети капитана Гранта»)
- 5) Мо тугай пейзаж? (сылнемут произвед. пуртус суретым пейзаж манет)
- 6) Могай произведенияште йоча-влак, пырля погынен, колхоз садым шындат? (Шабдар Осып «Тушка вий дене»)
- 7) Мо тугай калыкмут? (Тиде иктаж-молан туныктышо, калык уш-акылым, кемын почын пүшшо сылне ой)
- 8) «Ото» почеламут ко и кунам возен? (С. Чавайн. 1905 ий.)
- 9) «Илыште ку» жанр могырым могай произведений? (Легенде).

- 10) «Вудшо пелге, серте тура» повестьым ко возен?
«Веленамин Иванов»
- 11) «Сур пире» йомакыште имне пирылан мыньяр шар
пырчым шотлыкта? (тужем шар пырчым)
- 12) «Миша» почеламутым ко возен? (Ник. Ив. Казаков)
- 13) К. Беляев «Ик ялыште» командир ком «луддымо
потриот-влак» манеш? (Витя ден Голлям)
- 14) «Кутко суан» йомакым ко возен?
(Пет Першут (Петр Григор. Першуткин))
- 15) «Ormok» повестьым авторжо. (Я. Элекsey)
- 16) «Шочмо кече» почелам-н авторжо. (Йыван Кырля)

Вудышто: Жюри аклат вашмут-влакым.

-А ме колыштына почеламут-влакым, кудыжым возен
мемнан школышто тунемше-влак?

1. «Элнет» возен Семякова Кристина 6 класс
2. «Мурка» Полина М.
3. «Ава» - (Бельская В.)
4. «Авалан»- Полина Миронова.

-Жюри акым пua.

(Щке мостарлык. ончыктат.)

Вудышто: Книга черланен конкурсым эртарена
Те вич минут жапыште тиде книгам эмлышаш улыда.
Туге же туналына.

Жюри пашаштым акла.

А ынде тыгай паша. Ко нерген ойлалтеш?

1. Нурийже рок тусан лийын, кошарген, шинчаже комдык
йыман, волен, чыл-чыл-чыл йолгалт коеш, турвыжо чытыра,
йумыж логалеш.

(Мичун аваже . М. Шкетан «Мичун укеачажат.»)

2. «Ик лочо йоча, арава чуриян, комдық меран., Мичум койдарышыла ончалет, чачкаланен, пуй кокла гыч пелештыш. (Кулак эр^{re} «Мичун уке ачажат»)

Вүдышо : А казыр ме ончаш толшо-влак дene модына.
Монго пашаштым»

Ямдылен шогат.

1. М Емельянов «Кинде»

Ожно пич чодыра воктене
Шкетын тошто порт шинчен
Тушто чал вуян илен.

Паймыр Күгүзә илен

2. М. Иванов «Мичуш»

Мичун уке ачажат,
Чаманалше аважат,
Тидлан верчын Мичушна
- Шортын коштын орлана.

3. В. Колумб «Шочмо йылме»

Йылме пеледышым пого
Тудо вет ўмырыштет
Йырге дечат шерге пого,
- Эн кугу вий кидыштет.

4. М. Казаков «Миша»

Тасма гае рельс воктечын
Миша школышко куржеш
Темле оымым яндар эр юж
- Пайык кидше ден туржеш.

5. С.Г. Чавайн «Паша.»

«Паша – мемнан ачана.»

Паша мемнам пукша, Паша йукта
- Паша сай илаш туныкта!

Кызыт «Писатель але писатель оғыл» конкурсым темлем.
Тыланда кумдан палыме ен – влакын лумыштым ойлем, а
те тудо чынак писатель гын шиштарыше палым нолталашш
улыда.

Сергей Чавайн

Влад Николаев – мұрызо

Яков Павлович Майоров (М. Шкетан)

Татьяна Денисова – мұрызо

Олық Ипай (Степанов Ипатий Степанович)

Владимир В. Путин

Валентин Колумб

Леонид Игоревич Маркелов – президент М. Эл.

Илья Михайлович Токмурзин (Ломберский И.)

Светлана Пехметова «Маар. Эл.» газет пашаенже

Роза Исқакова – мұрызо.

Вудышо: Тидын дene мемнан литература марофонна
мучашке лишемеш. Жюри член – влакым иктемлемашым
шитам йодына.

А те, йоча – влак, йоратыза, аклыза книгам, пойдарыза уш
– ақылдам.

Айдеме ден тылзе
Пич тужвалне, шып чыла
Тылзе күшучын чолга.
Йырже шудыр-влак йулат,
Тудым шкетшым пагалат.
Тый нолтал вуэтим күш
Тылзе шыпак саламла
Но мардежше эплын, луш
Уплапкет гыч ниялта.
Мый-айдеме, тылзе-тый
Она келше нигунам
Да мемнан коклаште ой
Лийин ок керт курымлан.

